

СИЛАБУС
з дисципліни «Мотиваційний менеджмент»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
073 «Менеджмент»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 15 годин – практичні заняття, 75 годин – самостійна робота, екзамен.

Викладач курсу – **Богомолова Катерина Сергіївна** к.е.н., доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/bogomolova-katerina-sergiivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Менеджмент», «Теорія організації», «Психологія», «Організація праці менеджера», «Управління персоналом» тощо.

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Методи прийняття управлінських рішень», «Основи підприємницької діяльності», «Комунікативний менеджмент», «Управління конфліктами».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структуру та зміст курсу побудовано на основі узагальнення реальної практики управління персоналом провідними підприємствами. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має усвідомити сучасну методологію та інструментарій мотиваційного менеджменту. По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має: розуміти, що сучасний мотиваційний механізм повинен враховувати інтереси працівників, їх бажання, підвищувати продуктивність їх роботи та заохочувати проявлення ініціативи; вивчити внутрішні механізми мотивації трудової діяльності, які необхідні для створення ефективної політики в галузі праці.

Для вітчизняного підприємництва важливо мати певні конкурентні переваги на ринку. Інноваційна активність створює підґрунтя для набуття конкурентних переваг. В цьому аспекті людські ресурси є головним джерелом створення інновацій. Кожен працівник має свій психотип та по-різному реагує на ту, чи іншу ситуацію, тому необхідно ретельно підбирати методи мотивації, виходячи з побажань та потреб кожного робітника.

Основними цілями мотиваційного менеджменту є виявлення індивідуальних мотиваторів, аналіз мотиваційного клімату в організації, розробка ефективної довгострокової системи стимулювання, нематеріальні методи мотивації, профілактика демотивації в період змін або в умовах невизначеності.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- теоретичні основи мотивації та стимулювання;
- види мотивації;
- проблеми управління мотивацією;
- еволюцію мотиваційного менеджменту;
- знати сучасні підходи різних шкіл менеджменту до організації мотивації праці персоналу в організаціях;
- змістові теорії мотивації;
- процесуальні теорії мотивації;
- мотивування персоналу з урахуванням особливостей мотиваційних типів працівників;
- фактори, що впливають на мотивацію груп; методи і технології мотивації персоналу;
- зарубіжний досвід мотивації персоналу.

вміти:

- оцінювати стан матеріальної мотивації в організації й проектувати заходи щодо її удосконалення;
- розробляти конкурентоспроможний компенсаційний пакет для різних категорій персоналу;

- визначати основні чинники диференціації заробітної плати різних категорій персоналу та враховувати їх під час розроблення тарифних умов й інших складових заробітної плати;
- визначати черговість робіт, розраховувати термін їх виконання, складати плани заходів реалізації рішень;
- застосовувати науково-методичний інструментарій аналізу для оцінки кадрових процесів в організації;
- використовувати сучасні підходи, методи, інструменти управління;
- аналізувати роль людини в організації; вміти реалізувати при розробці документів з оплати і стимулювання праці основні принципи стимулювання.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладення дисципліни «Мотиваційний менеджмент» є формування **компетентності** щодо розкриття теоретичних основ мотивації праці, детальний розгляд матеріальних, духовних, виробничо-побутових та соціальних елементів системи мотивації, аналізу мотиваційного потенціалу менеджера, засвоєння методик оцінювання персоналу, розкриття зв'язку оцінки працівника та оплати праці; вивчення практичного досвіду мотивації персоналу, нагромадженого в кращих вітчизняних підприємствах та зарубіжних компаніях.

Предметом вивчення «Мотиваційного менеджменту» є управління мотивацією персоналу сучасних організацій.

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти:

- усвідомлення сутності та необхідності мотивації, її місця в системі управління, зв'язку з іншими функціями менеджменту;
- визначення місця мотивації в соціально-психологічній структурі особистості, змісту мотиваційного процесу, основних мотиваційних характеристик особистості;
- засвоєння положень початкових, змістовних і процесійних мотиваційних теорій і особливостей їх застосування в практиці управління;
- оволодіння основними методами мотивації різних категорій робітників, управління мотивацією колективу на різних стадіях їх формування і розвитку.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо основних теорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів управління мотивацією персоналу організацій та умінь і навичок майбутніх менеджерів з мотивації різних категорій працівників і колективів в практиці управління, що надасть можливість створити на підприємстві сприятливі умови для продуктивної праці робітників і значно підвищити її ефективність, а також формування здатностей:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК5);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК11);
- цінування та повага різноманітності та мультикультурності (ЗК13);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК15);
- здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища (СК2);
- здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту (СК5);
- здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань (СК9);
- здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації (СК10);
- розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності (СК14);
- здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички (СК15).

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства (ПР3); застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації (ПР8); демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи (ПР9); мати навички обґрунтування

дієвих інструментів мотивування персоналу організації (ПР10); ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації (ПР14); демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності (ПР15); демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним (ПР16); виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера (ПР17).

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Наукові основи мотиваційного менеджменту, мотиваційні теорії»

Лекції:

Тема 1. Вступ до предмету. Мотивація в системі функцій управління персоналом

Тема 2. Мотивація в формуванні та розвитку особистості

Тема 3. Процесуальні теорії мотивації

Тема 4. Змістові теорії мотивації

Тема 5. Методи мотивації в управлінні персоналом

Тема 6. Оплата праці та мотивація

Практичні заняття:

Тема 1. Мотиваційні характеристики особистості

Тема 2. Теоретичні аспекти мотивації персоналу

Тема 3. Еволюція управління мотивацією

Тема 4. Управління винагородою і покаранням

Тема 5. Мотиваційні аспекти організації праці персоналу

Тема 6. Темперамент співробітника і мотиватори

Тема 7. Оцінка персоналу в системі мотивації праці

Змістовий модуль 2. «Практика мотиваційного менеджменту»

Лекції:

Тема 7. Організаційна культура в системі мотиваційного менеджменту

Тема 8. Мотивація колективів

Тема 9. Комплексний підхід щодо управління трудовою мотивацією

Тема 10. Мотиваційний потенціал менеджера

Тема 11. Зарубіжний досвід мотивації персоналу

Тема 12. Самомотивація як засіб підвищення ефективності діяльності

Практичні заняття:

Тема 8. Особливості мотивації організаційної поведінки жінок

Тема 9. Функції організаційної культури

Тема 10. Технології нематеріальної мотивації підлеглих

Тема 11. Мотиви вступу людей до неформальних груп

Тема 12. Біопсихічні закони. Мотиваційний моніторинг

Тема 13. Мотиваційний аспект лідерства

Тема 14. Японська модель мотивації персоналу

Тема 15. Вплив стресу на стан здоров'я і мотиваційну ефективність.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 30 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 30 % семестрової оцінки; **залік** – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>